

DEO DUCE ET AUSPICE
DISPUTATIO PHYSICA
De
L O C O,

Cum approbatione & consensu venerandæ & amplissimæ
facultatis Philosophicæ in Regia Academia
quaæ Aboæ floret

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Viri Juvenis

M. IOHANNIS S. VVASSENII
VV-Gothi, Sympatriotæ, benefactoris & amici sin-
gulari studio colendi,

Publico discursu placidè discutiendam
Exhibet

HAQUINUS LAURENTII JAVELINUS
VV-Gothus, Sacra Regia Majestatis Alumnus,

Ad Diem 21. Junij Anni 1648. loco &
horis consuetis.

A B O Æ,

Excudebat Petrus Wald/ Acad. Typogr. 1648.

Douglas Etienne

Barthélémy Léonard

CO CO

CO CO

CO CO

CO CO

CO CO

MATHANIS & VASENI

CO CO

CO CO

CO CO

CO CO

BAKUNINS LARANTYNE

CO CO

PRÆLUDIUM.

Scientia Naturalis quantam cum jucunditate nobilitatem & utilitatem habeat conjunctam, seduli naturæ scrutatores, non sine ipsius Dei & Natura veneracione, passim professi sunt. Cujus savitatis odore publicè privatimq; percepto, affectus, aliquid inde extremis quasi habris pitissando, degustare cupit animus, quod commilitones savissimos, indies ceteratim in palestra disputatoria masculè certantes, egregia ingenij specimina edentes, præceptorum gratiam & favorem eximum reportantes, condiscipulorum amorem sibi conciliantes, si non plenis passibus comitari; imitari tamen me velle, quivis judicabit candidus. Loci proinde doctrinam brevissimè perstringere, adq; publicæ disputacionis incudem revocare constitui; Rem difficultatis plenissimam testantur perspicaciōri mentis acumine prædicti: *in loco enim sumus, à loco in locum movemur, & quid locus sit, sermè ignoramus.* Ita maximum quod scimus, est minimum eorum quæ nescimus. Ast hæc veritatis amante animore debet, quoniam difficilia cordatorum judicio pulchra etiam habentur. Igitur vela in altum tendam; Tu cœli terræq; plastes, proram puppimq; dirige ac in portum deduc optatum.

THESES I.

Locum dari, extra omnem dubitationis aleam postulum esse remur: Corpora enim naturalia eo ipso quod existant, in aliquo ubi existere oportet, nam nus-

quā quod existit, ne existit quidem, quia rō nūlq; vam, existentie repugnat. Cum jam Materiā locus insequa- tur, omne corpus naturale in loco sit necesse est: cor- pus enim in corpore esse & multa corpora simul dari in uno loco absonum. Corpora etiam naturalia locali- ter vel mōventur, vel qviescunt: sic ubi nunc aēr est, ibi paulō post potest esse ignis, vel aqua vel aliud compositum corpus. Sic à loco in locum tendunt stellæ, qviescit terra: non autem in nihilo qviescit; Deus namq; cum mundum creavit, lōcum etiam con- creavit, qui ipsi mundo æq;ualis est, & in diversis partibus diversa etiam recipit corpora.

2. Considerationem loci ad Physicam pertinere non negandum: ad Philosophiam enim naturalem spe- Elant non tantum causæ & species, sed & affectiones; aliquam harum locum esse infra dicetur, ideoq; ibidem non immerito considerandus venit. Locus autem qvatenus definitur subjectum rej locatæ, Logica si- ne līte relinqvimus.

3. Vox loci varias habet acceptiones, quarum quasdam annotabimus. Accipitur 1. pro sede argu- menti, à qva probatio vel medius Syllogismi ter- minus deponitur. sic enim dicere solemus: argu- mentum dictum est è loco causarum, effectorum, subje- ctorum, Dissentancorum, comparatorum, &c. 2. Pro

cir-

circumstantia personæ & rej, sic loci personarum dicuntur ex quibus earundem sumitur laus & vituperatio, ut sunt patria, sexus, parentes, educatio, mores, vita & genus, Res gestæ, eventus, ætas, mors, &c. haec acceptiones & quædam aliae, apud classicos authores occurrentes, ad nostrum non faciunt institutum.

4. Ad illud accedunt proprius sequentes: quarum prima, quâ locus generaliter pro aliquo $\pi\text{o}v$ sumitur. Secunda, quâ locus propriissimè & strictissimè pro spacio accipitur, quod corpus naturale continet, & eo nec maius nec minus, quæ acceptio nostro instituto aptissima.

3. Unde constat, nos hic non solitos esse de loco Repletivo, secundum quem aliquid immensitate suâ certo alicuj & definito loco alligari non potest. Sic solus Deus nullibi est inclusus, nullibi exclusus, juxta illud:

Enter, præsenter, Deus hic & ubique potenter.

Nec de loco Definitivo, secundum quem aliquid in certo saltem & definito loco est, sed absque extensione, diffusione, & dispersione. sic Angeli in loco esse dicuntur. Sed de Circumscrip^tivo, juxta quem aliquid dicitur esse in certo ac definito loco, & extensionem, diffusionem ac distantiam partium habere, adeo, ut totum sit in toto spacio & pars in parte spaciij. Sic corpora natura^{ta}, in statu naturali posita, circumscrip^tive sunt in aliquo loco.

6: His ita præmissis, consequens est, ut Definitio-
nem demus, ea a. juxta Arist. 4. Physic. c. 4. ejusq; asse-
clas ita habet: Locus est superficies corporis con-
tinentis, immobilis primò. Per superficiem intel-
ligentes non convexam corporis contenti, sed conca-
vam corporis continentis; verum loci conditiones
buic definitioni applicare si studeamus, eam minus ad
palatum esse experiemur.

7. Quarum 1. ut sit æqualis locato, quod tribus
gaudet dimensionibus, longitudine, latitudine & pro-
funditate. Superficies autem binis, longitudine
& latitudine tantum; unde æquum dare judicium
cupiebat, deprehendat hic æqualitatem nullam esse.
Interpretes quidem æqualitatem duplicem faciunt, u-
nam Dimensionis, quâ unum corpus alteri æquale est
secundum omnes dimensiones; Alteram Extensi-
onis, quâ nec plus nec minus continetur: hanc loca-
to æqualem esse, illam non dicunt. Sed quâ vanum
hoc sit effugium, dabit discursus.

8. Secunda loci conditio est, ut sit immobilis. Su-
perficies autem movetur, quia turris ventis agitata,
non movetur loco, nec arbor flumine currente hærens
fixa mutat locum, sed superficies aëris turrim ambien-
tis movetur, aquæ arborem ad motū fluminis currētis
9. Tertia loci conditio permanentia audit, quam
superficiei tribuere nefas esse putamus; q[uod]oniam

super-

superficies reabilita etiam tollitur, constitut enim aet
confluit aqua; locas autem manet: interire queunt vo-
lucris in aere & pisces in aqua; nec tamen locus ipse
proprietatis aboleatur. Manet itaq; superficiem ratio-
nem loci non absolvit, sed conditiones datae superfici-
ei non competentes. Ha loci conditiones potiores
sunt, concessa ab omnibus, & in natura ipsa fundatae
reliquias bac vice brevitati studentes, omittimus.

10. Definitione superius tradita improbata ac re-
jecta, in ejus locum alia veram substituemus ita sonatene.
Locus est affectio extrinseca corporis naturalis, quâ il-
lic occupat suum spacium longum, latum & profundum.
E. g. Petrus cum in loco est, semper certum occupat
spacium.

11. In Definitione jam data & resolvenda, Ge-
neris vicem sustinet affectio, de quâ nemini dubium
est, non quidem Intrinseca, sed Extrinseca corporis
Naturalis: quoniam nec materia, nec forma, nec ejus
pars, nec accidentis inherens, sed ejdem adhaeret illudq;
externè saltem continet.

12. Differentiae loco ponitur vocabulum Spacij,
quod declaratur, i. ab officio, quod est corpus natura-
le continere, nam corpus si non continet & officiat
spacium sive locus non est; non ita, ut unum corpus sit
in quadam in uno eodemq; spacio semper, sed quod cor-
pus naturale possit ex uno in aliud transferri locum,
locus autem mox, uno corpore decedente, aliud corpus

recipit. v.g. quamprimum Petrus confert se ex uno in alium locum, mox aër locum, quem Petrus relinqvit, occupat.

13. 2. Declaratur à propria sua forma, quæ est Trina dimensio, longitudo, latitudo & profunditas: per hanc enim spaciū est id quod est, & hoc pacto loci rationem uno modo absolui: si enim spaciū trinā non constaret dimensione, locato non esset æquale. altero quod sit immobile, quia sive agitetur aëris, sive non, spaciū semper manet. tertio quia spaciū non aboletur, quamvis res, quae in loco sunt, aboleantur.

14. Definitione breviter explicata, eidem brevitate operam dantes, divisionem perstringemus. Dividitur locus in Naturalem & Violentum, uterque rursus in Communem & proprium subdividi potest.

15. Naturalis locus est, ad quem locatum naturā suā fertur in eodē conservatur. Sic aqua locus naturalis pisciū est, aëris avium & hominū; hunc locum natura rej infert, siquidem corpus ad se quasi trahit, si uariter illud afficit ac conservat,

16. Violentus locus est, ad quem locatum vi detruitur, & in quo conservari nequit, unde apparet, non dici violentum respectu sui, sed respectu locati, quod in illo destruitur; Sic pisces in loco naturali sunt quamdiu in aqua sunt; Cum vero aëri exponuntur, in locum deveniunt violentum, in quo diu conservari nequeunt.

17. Com-

17. Communis locus est, qui plura corpora simul continet. Sic aer communis locus hominum, aqua piscium, aer avium, Museum omnium ilorum, qui ibi sunt. Hic locus in vulgari potius loquendi modo est fundatus, quam in ipsa natura. Si quidem locato est inaequalis, unde generaliter et populariter loci appellationem fortitatur.

18. Proprius locus est, qui unicum saltem corpus continet. Sic quivis homo peculiarem habet locum sibi soli appropriatum, quo immediate et proxime continetur et ambitur. Sic spacium, quod Petrus occupat, proprius Petri locus est.

19. Antequam pedem figimus, controversiam, de qua inter magni nominis Philosophos acriter satis disceptatur: Num cœlum sit in loco? tribus verbis attingemus. Aristotelesque sectatores de ultimo cœlo negant, bac suffulti potissimum ratione: Quoniam, dicunt, omne corpus naturale in loco esse dicitur, quod a loco aliquo corpore externo continetur; Sed cum ultima cœli convexitas juxta illos nullo corpore externo continetur, ideoque nec in loco esse potest. Locus enim est superficies corporis continentis. Quæ ratio lubrico innititur fundamento, quo destructo, quicquid superstruitur, vel sponte suâ corruit. Ex supra positis, loci rationem in superficie non consistere, facile videre est, ideoque crambem (quod dici solet) bis coctam apponere

nauseam parit. Deinde dicimus: Si nullum corpus sit
in loco, nisi quod ab alio continetur corpore, ubi nam
eris illud ipsum, quod aliud continet? vel si maxime
concedamus (quod videlicet non facimus) Aristoteles: defini-
tione, obtineremus tamen illud, quod cælum sit in loco,
quoniam ambitur alio corpore, nimisq; aquis supra-
cœlestibus, quod neminem negatum iterum putamus.
Deinde, sive Materiam sive Formam sive quantita-
tem & dimensiones, sive aliud quid pro causa locati-
onis venditent, semper id non minus in cælo, quam in
aqua dabitur. Si Locus materiam in segitur, uti ve-
risimile in sequitur, quidni & cælo competit? cælum
aliubi erit vel Repletivè vel Definitivè vel cir-
cumscriptivè; Verum nec Repletivè nec Definitivè
aliubi est. Ergo circumscriptivè, quia corpus est.
Plures rationes pro nostra sententia confirmandas, in i-
psa Disputationis confictu adducemus. Atque hæc pro
ratione instituti hac vice ita breviter dicta sunt.

MANTISSÆ.

I.

An locus sit Ens reale? Aff.

II. An aquæ supracœlestes sint ejusdem na-
turæ cum his aqvæ inferioribus? Aff.

III. An hepar sit principium venarum? Aff.

- IV. An cor sit principium nervorum, an ce-
rebrum? Neg.pr.Aff.p.
V. An ventriculus nutriatur Chylo, an san-
gvine? Neg.pr.Aff.p.

PARADOXON.

Vacuum ubiq; & nullibi est.

Ornatissimo, Doctissimo & Politissimo Iuveni-Vro
Dn. HAQUINO JAVELINO,
optimarum artium cultori strenuo,
De LOCO
publicè docte q; differenti, amico suo singulariter
dilecto,
PRælia cum doctis misces, Iaveline, secunda,
Exulti vires ingenijq; probas.
Doctas ipse theses scribis de Themate docto,
Quas quoq; propugnas non sine laude catus.
Quæ natura Loci, corpus quo clauditur omne,
Sit, monstrat scitè culta Minervatua.
Improbis hicce labor doctis Heliconis alumnis
Condenit, & pleno hos numine phæbus amat.
Perge bonis avibus studijs incunbere rectis,
Quæ quondam referent digna brabæa tibi.
Honoris & amoris ergo
apposuit
NICOL AUS NYCOOP. Log. & Poet.
Prof. & p.t. Rector.

JUVENI

Præstantissimo ac Doctrinâ conspicuo,
DN. H A Q U I N O L. J A V E L I N O,
Sympatriotæ & amico multum colendo, præsentium
Thesum authori & propugnatori in-
dustrio,

Dum, Javeline, Loci Naturam sedulus urges,
Monstras cum doctis te meruisse locum.
Non rosa surgit humo quādo una videtur hirudo,
Pulpita tu scandis sæpius ecce Sophum.
Æmulus hinc Clari VVaſent Præsidis, ausus
Tot molire graves; laus sed utrumq; manet.
Pergito sic alacris plures progignere fœtus,
Qui gignant multis præmia larga modis.

Hisce paucis constantis amicitiae
contestandæ gratiâ ap-
plaudebam.

Iacobus P. Chronander VV-G.

